

Energietransitie in Brzo-land: in het land der blinden ...

Auteur(s)

Nils Rosmuller

22 mei 2019

Jongstleden donderdag was de jaarlijkse landelijke kennisdag BRZO+. Hier kwamen een kleine tweehonderd met name overheidsfunctionarissen (inspecteurs SZW, inspecteurs Brzo, handhavers) bij elkaar om de laatste stand van zaken te horen en te bespreken op het gebied van veiligheid in de Brzo-sector. Vanuit het Landelijk Expertisecentrum BrandweerBRZO(LEC BRZO) verzorgde ik daar samen met Jan Meinster van het LEC een workshop. We hebben risico's van de energietransitie gepresenteerd, in de context van Brzo-bedrijven.

Bijdragen

Duidelijk is dat ook deze sector bij wil dragen en bijdraagt aan de energietransitie. Of het nu gaat om de opslag van kooldioxide (CO₂) onder de Noordzee, het gebruik van waterstof (H₂) als energiebron in plaats van traditionele fossiele brandstoffen, of de opwekking van wind en zonne-energie met windturbines respectievelijk zonnepanelen.

Nieuwe veiligheidsrisico's

In tegenstelling tot allerlei energietransitie-initiatieven in het publieke domein, is er in het Brzo-domein op het gebied van industriële/procesveiligheid veel gereguleerd. Maar de energietransitie zorgt voor nieuwe combinaties waarvan niet altijd bekend is welke veiligheidsrisico's deze met zich meebrengen. Voor inspecteurs een grijs gebied, zo bleek tijdens de workshop. Bestaande regelgeving geeft mogelijkheden tot innovaties, bijvoorbeeld door pilots toe te staan. Maar waar moeten die dan weer aan voldoen, en wie is in staat die eisen aan nieuwe combinaties op te stellen en de realisaties te beoordelen?

Zonnecellen

De plenair uitgewerkt casus leverde mooie discussies op: was het aanbrengen van zonnecellen op het dak van een opslagtank vergunningplichtig? Een deel vond van wel, want het is een significante wijziging in het proces. Een ander deel vond van niet, want het is een pilot, of anders te vatten in je reguliere MOC (management of change)procedure: VBS-element 4. En welke extra risico's worden hierdoor geïntroduceerd en op welke wijze zijn die uitgewerkt? Denk daarbij aan de invloed van de lijm op de corrosie van het dak? Uitglijdgevaar voor personeel? Sterkte van het dak? Ontstekingsbronnen en bekabeling van de zonnecellen naar de opslag en gebruik? Explosieveiligheid? Wie is verantwoordelijk voor de cellen en het onderhoud? En meer van dat soort vragen.

Handvatten

Uit deze workshop werd nog maar eens duidelijk dat niet alle ontwikkelingen en innovaties zijn te vangen in bestaande wet- en regelgeving met middelvoorschriften. En dat er onder de inspecteurs, handhavers en bevoegd gezag ook geen eenduidig beeld bestaat hoe met dergelijke innovaties om te gaan. Maar ook werd duidelijk dat bestaande regelgeving en structuren zoals de zeven VBS-elementen wel degelijk handvatten aan bevoegd gezag, inspecteurs en handhavers kan bieden. Dus om de veiligheidsaspecten van de energietransitie in het Brzo-domein goed op te pakken.

Meerdere disciplines

Dit vraagt dan met name het besef dat andersoortige gevaarsmechanismen hun intrede doen. En wanneer dat besef er is, vraagt het deskundigheid om dergelijke innovaties goed uit te werken. Makkelijker gezegd dan gedaan. Een brede kijk vanuit meerdere disciplines werd geopperd om goed zicht te krijgen op dergelijke innovaties en combinaties. Dat betekent ook dat er bij de veiligheidsstudies (VBS-element 2) andere deskundigheden en functionarissen betrokken moeten worden dan de traditionele procesveiligheidsmensen. Want voor je het weet ben je met je ene Brzo-oog koning in het land der blinden.

Nils Rosmuller is lector Transportveiligheid bij het IFV.

Rubriek

Overig

Tags

Brandstoffen

Gerelateerde berichten

- Een volgende parlementaire enquête? (14 maart 2019)
- Waterstof is meer dan water en stof: stof tot nadenken over veiligheid (21 juli 2018)
- Nils Rosmuller (IFV): alternatieve brandstoffen: veiligheid is het gehele palet (14 juni 2017)
- Hanteer het juiste referentiekader / iedere brandstof kent eigen gevaren (editie 2017-04)
- Biogas is brandstof met grote potentie (editie 2017-01)